

چگونه دلش آموزن دوی متود طهر به درس تربیت بدنی علاقه مند کنیم

افسانه محمدی

چکیده

در ابتدای سال تحصیلی، از طریق نظرخواهی، بحث و گفت و گو و مصاحبه، به این نتیجه رسیدم که اکثر دانشآموزان علاقه‌هایی به ورزش‌های موجود ندارند. پس از مطالعه‌ی کتاب خانه‌ای، بحث و تبادل نظر با استادان تربیت بدنی، بررسی مشاهدات و تجربه‌های کلامی و مصاحبه‌های متعدد با دانشآموزان، دریافت که استفاده از ورزش‌های جدید می‌تواند به جذابیت درس تربیت بدنی بیفزاید و به یادگیری آن عمق ببخشد. در این راستا، به طراحی برنامه‌ای برای دو نیمسال پرداختم که در دو مرحله آنرا اجرا کردم. در مرحله‌ی اول، دو رشته‌ی ورزشی کاراته و پرتاپ دارت را مورد بررسی و تحلیل آماری قرار دادم. در مرحله‌ی دوم، بعد از بروطوف کردن نواعقی که در مرحله‌ی اول موجود بود، ورزش فوتسال را نیز اضافه کردم و سپس به تجزیه و تحلیل آن پرداختم. نتایج به دست آمده از این دو مرحله حاکی از آن بود که اجرای ورزش‌های جدید در مدرسه می‌تواند باعث انگیزه و علاقه‌ی دانشآموزان به ساعت تربیت بدنی در مدرسه شود و شادابی دانشآموزان را در این درس افزایش دهد.

کلیدواژه‌ها : تربیت بدنی، دوره‌ی متوسطه

مقدمه

پیشرفت تحصیلی یا موفقیت دانشآموزان در گذراندن واحدهای دروس اختصاصی و عمومی طی دوران تحصیلی و سنجش عملکرد یادگیرندگان و مقایسه‌ی نتایج آن‌ها با هدف‌های آموزشی از پیش تعیین شده، به منظور تصمیم‌گیری در جهت ارتقای سطح فعالیت‌های آموزشی یا افزایش کوشش یادگیرندگان، همواره جزء اهداف اصلی سازمان‌های مسئول آموزش و پرورش بوده است. استادان، دبیران و معلمان در تربیت بدنی تمامی دوره‌های تحصیلی سعی دارند با به کار بردن بهترین روش‌های تدریس، دانش‌آموزان را در جامعه بالا ببرند. از طرف دیگر، اختصاصی و عملی این رشته را در جامعه بالا ببرند. از طرف دیگر، با توجه به پیشرفت جامعه‌ها و تمدن‌های انسانی و سیر در جهت ماشینی شدن زندگی، کاهش شدیدی در میزان فعالیت‌های بدنی انسان‌ها مشاهده می‌شود. این امر نه تنها باعث به وجود آمدن مشکلات و ناهنجاری‌های فراوانی در زمینه‌های جسمانی و روانی در انسان‌ها شده، بلکه به کاهش شادابی و طراوت و بی‌علاقه‌گی نسبت به ورزش در نوجوانان انجامیده است.

در حیطه‌ی جسمانی، تأثیر مثبت ورزش بر کارایی قلب و عروق، گردش خون، کار منظم و مستمر اندام‌های داخلی بدن، ایجاد هماهنگی عصبی - عضلانی [ضمی، ۱۳۸۷] و... با انجام تحقیقات بسیاری مورد تأیید قرار گرفته است. هم‌چنین، ورزش به دلیل فرآگیر بودن، یکی از بهترین

فعالیت‌هایی است که می‌تواند در جبران کمبود حرکتی دانش‌آموزان مؤثر باشد و ضمن کمک به برقراری نظم و اضباط اجتماعی، محیطی شاد و با نشاط را در مدرسه ایجاد کند [قجاوند، ۱۳۸۳]. در زمینه‌ی روانی نیز اثر ورزش در کاهش اضطراب و افسردگی، افزایش عزت‌نفس و اعتماد به نفس، و... بین گروه‌های مختلف به اثبات رسیده است. علاوه بر این تأثیرات و به علت یکپارچه‌بودن جواب م مختلف وجودی انسان، فعالیت‌های بدنی منظم و مطلوب می‌توانند باعث تأثیرات مثبت بر سایر ابعاد وجودی انسان شوند.

تحقیقات [رمضانی‌زاد، ۱۳۸۰] نشان می‌دهند، بازی‌ها، ورزش‌ها و سایر انواع فعالیت منظم بدنی، به نوجوانان این فرست را می‌دهند که به فواید جسمی، روحی و اجتماعی مهمی از منظم ورزشی به کودکان و نوجوانان سلامت دست یابند. تمرين‌های منظم ورزشی به کودکان و نوجوانان کمک می‌کنند، فعالیت اندام‌هایی مانند قلب و ریه‌ها را مؤثرتر کنند، استخوان‌ها، عضلات و مفاصل سالمی داشته باشند و هم‌چنین، چربی‌های اضافی بدن را مصرف و وزن متناسب و ایده‌آلی را کسب کنند. علاوه بر این، فواید جسمانی ورزش و فعالیت‌های منظم بدنی باعث افزایش خودبازی، اتکا به نفس مناسب در فعالیت‌های روزمره، توسعه‌ی فرایندهای ذهنی و قابلیت‌های یادگیری و تحصیلی بین نوجوانان می‌شود و آن‌ها را در رسیدن به اهداف و موفقیت در زمینه‌های گوناگون زندگی یاری می‌رسانند. بنابراین این سوال پیش می‌آید با توجه به فواید روانی و جسمی ورزش برای دانش‌آموزان و نوجوانان، چه طور می‌توان لکیزه‌ی آن‌ها را برای ورزش کردن بالا بردارد؟

هدف و ضرر و انتخاب روش

روزهای اول مدرسه از جهات متفاوت بسیار مهم هستند. ایجاد نگرش‌های مثبت و پویا در دانش‌آموزان، تقویت انگیزه‌ی تلاش و تحصیل، کاهش دغدغه، اضطراب و تردید، رفع نگرانی‌ها و بدینی احتمالی به معلم و مدرسه، آشنایی با ویژگی‌های شخصیتی، بازخوردها و دیدگاه‌های دانش‌آموزان نسبت به وضع موجود، در روزهای آغازین اتفاق افتد. این نگرش‌های مثبت در افکار، روی گرایش او به تحرک و تربیت‌بدنی نیز تأثیرگذار است. البته اگر روحیه‌ی حاکم بر مدرسه مطبوع و راضی کننده باشد و به معلمان حق انتخاب و عمل داده شود تا آن‌ها استعدادهای خود را به طور کلی با شکوفایی هرچه بیشتر به شاگردان منتقل کنند. دادن استرس‌های پی در پی، احساس امنیت را ازین‌پرداز و آموزش اجباری امری بی‌تأثیر است. دانش‌آموز نیازمند ازدیاد احترام و استقلال نسبی است. با تکمیل شخصیت دانش‌آموز، او را با انگیزه‌ی بهتری به محیط ورزش می‌کشانیم. اصل توجه به ویژگی‌ها، تفاوت‌های فردی بسیار اهمیت دارد. هم‌چنین توجه معلم به بیماری‌هایی مانند آسم قلبی، ضعف عضلاتی و اختلال حرکتی، و صرع مهم است. معلم باید بتواند دانش‌آموزان را از نظر هوشی و تلاش برای یادگیری درک کند. تعامل دانش‌آموزان با والدین خود، اشتیاق، انگیزه و قابلیت‌ها را در زنگ ورزش بالا می‌برد.

به نظر می‌رسید، علل عدم توجه دانش‌آموزان به ورزش و فعالیت‌های حرکتی در مدرسه به شرح زیر است:

توصیف و ضعیت مجدد و تشخصیص مسئله

چگونه می‌توانیم دانش‌آموزان و شاگردانی ممتاز و کوشای داشته باشیم؟ شاید جواب این سؤال در ظاهر بسیار ساده و یک کلمه باشد: علاقه، اما چگونگی ایجاد علاقه برایمان بسیار مهم است. چگونه می‌توان دانش‌آموزان را شیفته و عاشق درس و کتاب کرد. شاید بتوان گفت شادابی و طراوت همراه با جسم و روان سالم دانش‌آموزان جواب این مسئله باشد که یکی از راههای رسیدن به آن را می‌توان در درس تربیت‌بدنی دانش‌آموزان جستجو کرد. با خود فکر کرد، در ساعت ورزش چه عواملی می‌توانند وجود داشته باشند که انگیزه‌ی دانش‌آموزان را به ورزش بالا برند و این باعث شود، علاقه‌ی دانش‌آموزان به دروس دیگر نیز افزایش یابد.

برای اعتلای ورزش و توسعه‌ی فرآگیر آن در جامده، نه نظمه می‌رسد افزایش انگیزه‌ی مربیان و معلمان ورزش، و هم‌چنین یوسمه‌ی علاقه و تمايل شاگردان به ورزش، عامل بسیار مهمی باشد. به جرات می‌توان ادعا کرد، تنها عامل نفس کشیدن، زندگاندن و حیات ورزش در مدارس، وجود معلمان با انگیزه و دانش‌آموزان علاقه‌مند است به این خاطر، جواب این سؤال را از خود دانش‌آموزان در ساعت ورزش پرسیدم و تحقیقی پیرامون این مسئله در هنرستانی که در آن مشغول به کار بودم انجام دادم. این هنرستان ۲۰ کلاس دارد. دو کلاس پایه‌ی دوم و دو کلاس پایه‌ی سوم خود را برای تحقیق در نظر گرفتم. دانش‌آموزان این دو کلاس تمايل کمتری به ورزش

تنيس روی میز علاقه‌ی کمتری و به بسکتبال علاقه‌ی بیشتری دارند. در کل دریافتمن، میزان علاقه‌ی به این چهار رشته، بسیار نزدیک به هم و همه‌ی آن‌ها کمتر از ۴۰ درصد است که این به نظر اصلاً خوب نمی‌آمد، پس از مطالعه‌ی یادداشت‌ها و مطالب جمع‌آوری شده و تجزیه و تحلیل اشکالات و کاستی‌ها، دریافتمن که اقداماتی به شرح زیر ضروری است:

- تنوع بخشیدن به رشته‌های ورزشی در مدارس.
- برگزاری دوره‌ی آموزشی برای معلمان ورزش در رابطه با ورزش‌هایی که با آن‌ها آشنایی ندارند.
- دادن فرصت به دانش‌آموزان به منظور به فعل درآوردن استعدادهای درونی‌شان.
- تحقیق درباره‌ی روش‌های تدریس استادان در رشته‌های مورد علاقه‌ی دانش‌آموزان، از طریق سایت، مجلات آموزشی و...
- تهییه‌ی فهرستی از روش‌های صحیح آموزش مفاهیم.
- تهییه‌ی جدول آماری برای مقایسه با شواهد.

انتخاب لوح جدید موقتی

در این طرح پژوهشی، مبنای تصمیم‌گیری خود را نظر دانش‌آموزان، همکاران تربیت‌بدنی و مدیر مدرسه قرار دادم و با توجه به اطلاعات جمع‌آوری شده و بحث و تبادل نظر با همکاران، دانش‌آموزان و مدیر مدرسه، به راحل‌هایی به شرح زیر دست یافتم:

- فعال کردن کتابخانه‌ی مدرسه.
- قرار دادن دفتر پژوهش برای ثبت نکته‌های علمی-ورزشی.
- نظرخواهی از دانش‌آموزان در مورد رشته‌های ورزشی جدید مورد علاقه‌شان به غیر از ورزش‌هایی که تابه حال در مدارس انجام داده‌اند.
- ارزش‌یابی به صورت مسابقه.
- در نظر گرفتن رشته‌های ورزشی جدید انفرادی.
- استفاده از سالن سمعی و بصری برای نشان دادن آموزش ورزش‌های جدید و ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان.
- ملزم کردن دانش‌آموزان به پیدا کردن اطلاعاتی درباره‌ی قهرمان‌های ورزش‌هایی مورد نظر و نصب آن‌ها در تابلوی سالن ورزشی.

لوح احل‌های موقتی

- دانش‌آموزان به سالن سمعی و بصری و نشان دادن فیلم‌ها و عکس‌های ورزشی به آنان.
- دادن کتاب‌هایی از کتابخانه به دانش‌آموزان برای مطالعه و استخراج نکات آموزشی ورزشی به صورت دو نفره یا سه نفره.
 - ثبت ورزش‌های مورد علاقه‌ی دانش‌آموزان به صورت مکتوب.
 - بردن دانش‌آموزان به سالن ورزش بعضی از ورزش‌هایی که بجهه‌ها به آن اشاره کرده بودند، به صورت انفرادی انجام دادند و بین نفرات بهترین را انتخاب کردم.

- نبود رشته‌ی مورد علاقه در مدرسه.
- تکراری و خسته‌کننده بودن ورزش‌های تنيس روی میز، بسکتبال، والیبال، بدミニتون برای دانش‌آموزان.
- تکراری بودن آموزش‌های این رشته‌ها.
- عدم آموزش رشته‌های جدید به معلمان.
- عدم توجه مربی به علاقه دانش‌آموزان.
- نبود بودجه و امکانات و تجهیزات رشته‌های مورد نظر در حد مطلوب.
- تعداد زیاد دانش‌آموزان.
- تحمیل خواسته‌های مربی به دانش‌آموزان.
- عدم ارزش‌یابی صحیح.
- ساعت کم درس تربیت‌بدنی در هفته نسبت به سایر دروس.
- نداشتن برنامه‌ی مدون و آینده‌نگر.

گلوبی اطلاعات

- پس از مطالعه‌ی پیشینه‌ی کار و با توجه به تشخیص اولیه بی‌انگیزه بودن دانش‌آموزان برای یادگیری مهارت‌های بسکتبال، والیبال، تنيس روی میز و بدミニتون، مراحل زیر را اجرا کردم:
- تشکیل سه جلسه در ماه اول سال تحصیلی که با مشورت و تبادل نظر با مدیر، معاونین و همکاران تربیت‌بدنی مدرسه برای شناسایی مشکل و موضوع پژوهش انجام شد.
 - صحبت و تبادل نظر با مدیر مدرسه برای خرید وسایل ورزشی مورد نیاز و فراهم آوردن امکانات لازم برای اجرای ورزش‌های جدید.
 - صحبت با استادان رشته‌ی تربیت‌بدنی.
 - بحث و تبادل نظر با متخصصی کتابخانه به منظور تنظیم فهرست کتب مورد نیاز رشته‌های ورزشی.
 - اطلاع‌رسانی نتایج برگزاری شورا به مدیر مدرسه.
 - بررسی تست‌های امتحانی تربیت‌بدنی.
 - تهییه‌ی جزوی مجزا با توجه به رشته‌ی در نظر گرفته شده برای امتحان کتبی نیمسال دانش‌آموزان.
 - در نظر گرفتن رشته‌ی ورزشی با توجه به مطالعه، مشاهده و مصاحبه انجام گرفته با دانش‌آموزان (کتبی و شفاهی)

جدول ۱. تعداد دانش‌آموزان به تفکیک پایه و دوره‌ی تحصیلی

دوره‌ی تحصیل	پایه‌ی تحصیلی	تعداد کلاس‌ها	تعداد دانش‌آموزان موجود	درصد فراوانی
دبیرستان	دوم	۲	۵۰	۵۸/۸
دبیرستان	سوم	۲	۳۵	۴۱/۲

تجزیه و تحلیل داده‌ها

با توجه به بررسی‌های انجام‌شده دریافتمن که در سال دوم، از چهار رشته‌ی مورد نظر، دانش‌آموزان به تنيس روی میز علاقه‌ی کمتری و به والیبال علاقه‌ی بیشتری دارند. در سال سوم نیز به

ارزشیابی اجلو جم علوم آموزی اطلاعات

برای این که دقیقاً مشخص شود که روش‌های به کار گرفته شده مؤثر بوده‌اند یا نه، تصمیم گرفتم درباره آن چه انجام داده‌ایم، مجدداً از دانش‌آموزان نظرسنجی به عمل آورم و تغییرات ایجاد شده در رابطه با ورزش‌های جدید را مشاهده کنم. این نظرسنجی براساس موارد زیر انجام گرفت:

- ارزش‌یابی از فعالیت‌های دانش‌آموزان براساس معیار پیش‌بینی شده.
- نظرخواهی از دانش‌آموزان درباره رشته‌های جدید.
- بررسی میزان مشارکت دانش‌آموزان.

همچنین، دانش‌آموزان از یاد گرفتن مهارت‌های جدید رضایت کامل داشتند، چرا که این ورزش‌ها برای آن‌ها تکراری نبودند و توجهی خاص برای یاد گرفتن آن‌ها نشان می‌دادند. از طرف دیگر، چون به صورت مسابقه‌ای بین آن‌ها برگزار می‌شد، هیجان خاصی پیدا کرده بودند و برای برنده شدن سعی می‌کردند، این ورزش‌ها را به نحو احسن انجام دهند. آن‌ها همچنین دوست داشتند، در سال تحصیلی جدید چند رشته‌ی ورزشی جدید دیگر را بیاموزند. چرا که اصولاً دانش‌آموزان رغبتی به انجام ورزش‌های تکراری ندارند و تنوع طلب هستند. مقایسه‌ی برگه‌های نظرخواهی قبل و پس از آموزش نشان داد که راه‌های پیشنهادی برای ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان مؤثر بوده‌اند.

جدول ۲. میزان علاقه‌مندی دانش‌آموزان به انواع ورزش‌ها

دوره‌ی تحصیلی	پایه‌ی تحصیلی	میزان علاقه‌مندی بر حسب درصد			
		والیبال	تنیس روی میز	بسکتبال	بدمینتون
دوم	دبیرستان	۳۳/۵	۱۷/۶	۲۲/۲	۲۷/۷
سوم	دبیرستان	۲۷/۱	۱۴/۷	۲۹/۴	۲۸/۸

نتخاب اهله‌ی حددت

در این روش، نواقصی را که در راه حل‌های موقتی بود، با کمک دانش‌آموزان و مدیر مدرسه بر طرف کردم؛ بدین ترتیب که: ● دانش‌آموزان را به کتابخانه بردم (انتخاب کتاب به عهده‌ی دانش‌آموزان بود)، آن‌ها اجازه داشتند، کتاب‌های ورزشی را حتی از خارج کتابخانه‌ی مدرسه تهیه کنند و نکاتی را که به نظرشان جالب می‌آید، انتخاب کنند و بنویسند (به صورت گروهی).

● با نظرخواهی از دانش‌آموزان، همکاران تربیت‌بدنی و مدیر، از بین رشته‌هایی که دانش‌آموزان پیشنهاد کرده بودند، سه رشته‌ی ورزشی از جمله پرتاب دارت، کاراته و فوتسال را انتخاب کردیم که با توجه به شرایط و امکانات مدرسه قابل اجرا بودند.

● دانش‌آموزان را به گروه‌های پنج‌نفره تقسیم کردم.

پا مجله‌های رشد آشناسنود

مجله‌های رشد توسط دفتر انتشارات کمک‌آموزشی سازمان پژوهش و پرورانه ریزی آموزشی و ایسته به وزارت آموزش و پرورش تهیه و منتشر می‌شوند:

- **مجله‌های عمومی دانش آموزی**
(به صورت ماهنامه و شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):
- + **رشد گوگ** (برای دانش‌آموزان آمادگی و پایه‌ی اول دوره‌ی دبستان)
 - + **رشد تو آفون** (برای دانش‌آموزان پایه‌ی های دوم و سوم دوره‌ی دبستان)
 - + **رشد دانش آفون** (برای دانش‌آموزان پایه‌ی های چهارم و پنجم دوره‌ی دبستان)
 - + **رشد تو زبان** (برای دانش‌آموزان دوره‌ی راهنمایی تحصیلی)
 - + **رشد برق** (برای دانش‌آموزان دوره‌ی متوسطه و پیش‌دانشگاهی)

مجله‌های عمومی پژوهگسال

(به صورت ماهنامه و شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

- + رشد آموزش ایستادیم + رشد آموزش راهنمایی تحصیلی + رشد تکنولوژی آموزشی + رشد مدرسه فردا + رشد مدیریت مدرسه + رشد معلم

مجله‌های اخلاقیاتی

(به صورت فصلنامه و شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

- + رشد برهان و اقتصادی (مجله‌ی ریاضی برای دانش‌آموزان دوره‌ی راهنمایی تحصیلی) + ققد برهان متوسطه (مجله‌ی ریاضی برای دانش‌آموزان دوره‌ی متوسطه و پیش‌دانشگاهی) + رشد آموزش قرآن + رشد آموزش ملطف اسلامی + رشد آموزش زبان و ادب فارسی + رشد آموزش هنر + رشد مناور مدیریت + رشد آموزش تربیت بدنی + رشد آموزش علوم اجتماعی + رشد آموزش تاریخ + رشد آموزش جغرافیا + رشد آموزش زبان + رشد آموزش ریاضی + رشد آموزش قیمتیک + رشد آموزش تئاتر + رشد آموزش زیست‌شناسی + رشد آموزش زبان شناسی + رشد آموزش فیزیک + رشد آموزش هنر و هنرهای ای + رشد آموزش پیش دیستالی

مجله‌های رشد عمومی و اختصاصی برای آموزگاران، معلمان، مدیران، هریان و مشاوران مدارس، دانش‌آموزان، کارکتر تربیت معلم و رشد های دبیری دانشگاه‌ها و کارشناسان آموزش و پرورش تهیه و منتشر می‌شوند.

- + نشانی: تهران، خیابان ایرانشهر شمالی، ساختمان نمایه‌ی ۴ آموزش و پرورش، بیلک ۲۶۶، دفتر انتشارات کمک‌آموزشی.
- + تلفن: +۰۲۱-۸۸۳۰۱۴۷۸
- + تلفن: +۰۲۱-۸۸۸۴۹۰۹۹
- + E-mail: info@roshdmag.ir + www.roshdmag.ir

جدول ۳. میزان علاقهمندی دانشآموزان به ورزش‌های پرتاب دارت و کاراته

دوره‌ی تحصیلی	پایه‌ی تحصیلی	میزان علاقهمندی بر حسب درصد	
		کاراته	پرتاب دارت
دیبرستان	دوم	۸۲/۵	۷۵/۶
	سوم	۷۸/۳	۸۴/۱

ارشیبلی و اجلی ل حل جدید و نظرت بلن

- دانشآموزان، ابتدا ورزش کاراته را به صورت هماهنگ انجام می‌دادند.
- بعد به صورت گروهی (نفره) پرتاب دارت را تمرین می‌کردند.
- بین گروهها، بهترین پرتابگر دارت را از طریق مسابقه انتخاب کردند.
- دانشآموزان را به گروههایی برای بازی فوتسال تقسیم کردند.
- در پایان نیمسال دوم، بین دانشآموزان به صورت کلاسی مسابقه‌ی فوتسال برگزار کردند.
- شواهد نشان دادند، راهکارهای پیشنهادی برای ایجاد علاقه در دانشآموزان مؤثر واقع شدند. به نظر می‌رسد این شیوه توانست انگیزه‌ی کافی و بستر مناسبی برای یادگیری مؤثر ایجاد کند.

پیشنهادها

- دادن امکانات کافی به مدارس تا ورزش‌های جدید و مورد علاقه‌ی دانشآموزان قابل اجرا شوند.
- تشکیل کلاس‌های آموزش‌ضمن خدمت رشته‌های مورد علاقه‌ی دانشآموزان برای دبیران.
- تشكیل و راهاندازی سایت مخصوص ورزش‌های جدید توسط مسئول تربیت‌بدنی منطقه به منظور دادن اطلاعات ورزشی به دانشآموزان و دبیران تربیت‌بدنی.
- شناسایی فرصت‌های ارج‌گذاری و قدردانی از معلمان خلاق در تربیت‌بدنی.
- افزایش ساعت درس تربیت‌بدنی.

منبع
 ۱. امامی، لیلا (۱۳۸۷). مجله رشد تربیت‌بدنی. دوره‌ی هشتم، شماره‌ی ۳.
 ۲. الجاوند، ایزدناه (۱۳۸۳). مسابقه‌ی ورزش صحیگاهی.
 ۳. رمضانی‌نژاد (۱۳۸۰). اصول فلسفه تربیت‌بدنی.
 ۴. قاسمی پویا، اقبال (۱۳۸۲). راهنمای معلمان پژوهنده - نشر اشاره.

برگ اشتراک مجله‌های رشد

شرطیط:

۱- پرداخت مبلغ ۱۰۰۰/۵۰ ریال به ازای هر عنوان مجله‌ی درخواستی، به صورت علی‌الحساب به حساب شماره‌ی ۳۹۶۶۲۰۰۰ بانک تجارت شعبه‌ی سه راه آزمایش (سرخه‌ی حصار) کد ۳۹۵ در وجه شرکت افست.

۲- ارسال اصل فیش بانکی به همراه برگ تکمیل شده‌ی اشتراک با پست‌سفرارشی. (کهی فیش را نزد خود نگه دارید).

+ نام مجله‌های درخواستی:

+ نام و نام خاتوادگی:

+ تاریخ تولد:

+ میزان تحصیلات:

+ تلفن:

+ نشانی کامل پستی:

استان: شهرستان:

خیابان:

پلاک:

کدیتی:

در حوزه‌ی که فلائم‌اشتیک مجله‌ی پردازید شعبه‌ی اشتراک را در آن باید مراقب باشد.

امضا:

+ ۰۲۶-۷۷۳۳۶۶۵۵-۷۷۳۳۶۶۵۵: ۰۲۶-۷۷۳۳۶۶۵۵

+ صندوق پستی امور مشترکین: ۱۶۵۹۵/۱۱۱

+ ۰۲۶-۸۸۳۰۱۴۸۲: ۰۲۶-۸۸۳۰۱۴۸۲

یادآوری:

+ هزینه‌ی بیانیت مقاله در صورت خوانا و کامل نبودن نشانی و عدم حضور گیرنده، بر عهده‌ی مشترک است.

+ هنای شروع اشتراک مجله از زمان دریافت برگ اشتراک است.